

Landelijke Klachtencommissie onderwijs

(mr. R. van de Water, drs. M.J.M.N. van der Drift, J. Toes)

Uitspraaknr. 08.031

Datum:

19 augustus 2008

Schooladvies, oneerlijke behandeling door leerkracht na kwajongensstreken, schoolbeleid omtrent bespreken onderwijskundige rapporten; klacht ongegrond; primair onderwijs.

De klacht

De ouders van een leerling van de school klagen erover dat de leerkracht hun zoon, nadat hij betrokken was geweest bij enkele kwajongensstreken, niet eerlijk behandelt. Dit blijkt onder meer uit het gegeven schooladvies en de toelichting die de leerkracht heeft geschreven in het onderwijskundig rapport. Daarin is hun zoon als een moeilijke leerling beschreven, terwijl dat niet eerder over hem is gezegd. Ook is de relatie tussen de leerkracht en de ouders in negatieve zin veranderd. Zo stelt de leerkracht ten onrechte dat zij hun zoon pushen. De leerkracht wil ondanks verzoeken van de ouders niet op haar standpunt terugkomen.

De visie van partijen

Omdat het 10-minutengesprek te kort was om goed over het schooladvies te kunnen praten, heeft de vader de leerkracht nog gebeld. Omdat de leerkracht niet meer wilde praten over het advies, zijn de ouders naar de directie gestapt. Na een gesprek met de leerkracht en de directeur kregen de ouders een afschrift van het onderwijskundig rapport. Dat hadden ze nog niet eerder gezien.

De leerkracht geeft aan dat in het onderwijskundig rapport de opmerking "sociaal emotionele ontwikkeling die op verschillende vlakken de omgang met andere leerlingen belemmert, heeft aandacht nodig" refereert aan de voorvallen die hebben plaatsgevonden. De zoon lag buiten de groep en maakt moeilijk sociale contacten. Dat baarde de leerkracht zorgen. Er staat nergens vermeld dat zij de zoon een moeilijke leerling vindt. Dit aspect staat verder los van het advies van het vervolgonderwijs.

De school werkt vanaf de kleutergroep met een leerlingvolgsysteem. Niet alleen de Cito-toets, maar het gehele beeld van de leerling is bepalend voor het advies voor het vervolgonderwijs. Er wordt ook gekeken naar zelfstandigheid, werkhouding, inzicht, huiswerk, etc. In het 10-minutengesprek dat plaatsvindt na de uitslag van de Entreetoets kunnen leerkracht en ouders kijken of er nog hiaten zijn waaraan gewerkt moet worden.

De gegevens uit het leerlingvolgsysteem, de indruk van de leerling, de Entreetoets en de Cito-toets zijn de gegevens waaruit de leerkracht tot een schooladvies komt. Op basis hiervan is de leerkracht voor de zoon gekomen tot een tl/havo-advies. Een havo/vwo-advies was niet aan de orde. De school geeft geen advies voor een enkel schooltype (havo).

De directeur heeft gezegd dat een tl/havo-advies werd gegeven en dat als de zoon goed zijn best deed, hij waarschijnlijk uiteindelijk de havo zou kunnen doen. De ouders hebben na afloop van dit gesprek het onderwijskundig rapport gekregen. Dat is inderdaad niet eerder met hen besproken. Dat is tot nu toe niet het beleid van de school.

Overwegingen van de Commissie

(...) De Commissie overweegt dat zij het schooladvies niet voluit toetst. Zij kan en wil niet op de stoel van de leerkracht zitten. De Commissie beoordeelt of de besluitvormingsprocedure correct is, of deze ook juist is gevolgd en of het besluit in redelijkheid genomen kon worden.

Het is gebruikelijk en algemeen geaccepteerd dat basisscholen bij het komen tot een advies voor het vervolgonderwijs meerdere aspecten betrekken. Naast een afsluitende toets als de Cito-toets,

zijn er gegevens uit het leerlingvolgsysteem, de indrukken van een leerkracht die de leerling langere tijd heeft begeleid, en andere toetsgegevens, die samen leiden tot een advies voor het vervolgonderwijs.

In het onderhavige geval heeft de school voldoende aannemelijk gemaakt dat het besluit volgens de juiste procedure tot stand is gekomen. De Commissie is op grond van alle beschikbare gegevens tevens van oordeel dat de leerkracht in alle redelijkheid tot het tl/havo-advies heeft kunnen komen.

De Commissie heeft geen aanwijzing gevonden dat enkele incidenten waarbij de zoon het afgelopen schooljaar betrokken is geweest dit advies nadelig hebben beïnvloed.

Ten slotte heeft de Commissie geen aanknopingspunt gevonden voor de stelling dat de school of de leerkracht de ouders een ander advies dan tl/havo-advies in het vooruitzicht heeft gesteld.

De ouders verwijzen ook naar het door de leerkracht opgestelde onderwijskundig rapport. Volgens hen wordt hun zoon daarin als een moeilijke leerling omschreven.

De Commissie constateert dat de leerkracht in het onderwijskundig rapport op de 11 te waarden kenmerken, werkhouding en gedrag één neutrale, 7 positieve (stimulerend) en 3 negatieve (belemmerend) scores heeft gegeven. Over het merendeel uit de leerkracht zich dus positief over de zoon. Hieruit kan dus niet de conclusie getrokken worden dat de leerkracht de zoon heeft afgeschilderd als een moeilijke leerling. Wel heeft de leerkracht aangegeven dat er qua gedrag enkele aspecten zijn die belemmerend (kunnen) werken voor het groepsproces. De leerkracht heeft aangegeven dat de sociaal-emotionele ontwikkeling die op verschillende vlakken de omgang met andere leerlingen belemmert, aandacht nodig heeft.

Voor het geval de ouders van mening zijn dat deze scores ten onrechte zijn gegeven overweegt de Commissie het volgende. Blijkbaar is dit de mening van de leerkracht. De Commissie treedt in beginsel niet in deze mening. De leerkracht heeft de zoon dagelijks meegemaakt, de Commissie niet.

De ouders hebben naar het oordeel van de Commissie niet aannemelijk gemaakt dat de opmerkingen evident onjuist zijn. Zij hebben weliswaar verklaard dat zij nooit eerder op het gedrag van hun zoon zijn geweest, maar uit het dossier en het ter zitting verhandelde blijkt toch dat er in een rapport in groep 6 al een opmerking is gemaakt over het gedrag van de zoon en dat de leerkracht twee keer telefonisch contact met de ouders heeft opgenomen over zijn gedrag en ook een gesprek met hen heeft gevoerd.

De ouders hebben niet aannemelijk gemaakt dat de leerkracht hun zoon ook op dit punt niet eerlijk heeft behandeld. De klacht is derhalve ongegrond.

Hoewel de Commissie hierboven heeft geoordeeld dat niet aannemelijk is geworden dat de leerkracht de zoon niet eerlijk heeft behandeld, kan zij begrijpen dat de ouders onaangenaam getroffen waren door de opmerkingen in het onderwijskundig rapport over het gedrag van hun zoon en niet blij waren dat dit aan de vervolgschool was meegedeeld. De leerkracht had hen in het 10-minutengesprek niet verteld wat zij in het onderwijskundig rapport zou schrijven of had geschreven. De leerkracht heeft de inhoud van het door haar opgestelde rapport niet met de ouders besproken. De directeur heeft ter zitting al aangegeven dat het op dit moment niet het beleid is onderwijskundige rapporten met de ouders te bespreken.

De Commissie acht het raadzaam dat een school de inhoud van een onderwijskundig rapport met ouders bespreekt voordat dit rapport richting het vervolgonderwijs gaat. Door het te bespreken kan de school uitleggen wat met een opmerking wordt bedoeld en kunnen indien gewenst passages aangepast/genuanceerd worden. Dan is er een grotere kans dat ouders er vrede mee hebben dat in een rapport ook kritische opmerkingen over hun kind worden gemaakt.

Het is dan ook verstandig het onderwijskundig rapport voor gezien te laten ondertekenen door de ouders. Dan kan er wellicht ook geen misverstand ontstaan over de inhoud van het rapport dat

naar de vervolgschool gaat. De Commissie noemt dit omdat het haar is opgevallen dat de door de ouders en de leerkracht ingestuurde versies van het onderwijskundig rapport op in ieder geval één punt van inhoud verschillen. In de door de ouders ingezonden versie ontbreekt bij de toelichting op het schooladvies de passage over de onjuiste wijze waarop hun zoon drie opgaven van de Cito-toets heeft gemaakt. De Commissie zal hier een aanbeveling aan wijden.

Ten slotte hebben de ouders gesteld dat de relatie met de leerkracht in negatieve zin is veranderd. Zij hebben dit onderbouwd met de stelling dat in het onderwijskundig rapport ten onrechte stond dat zij hun zoon pushen.

Het moge duidelijk zijn dat de relatie tussen de ouders en de leerkracht ten tijde van het schooladvies is verslechterd. Beide partijen hebben dat ook aangegeven. De Commissie heeft echter in het onderwijskundig rapport geen grond gevonden voor de stelling dat de leerkracht de ouders negatief heeft afgeschilderd. Er staat slechts de opmerking dat de ouders willen dat de zoon vwo gaat doen en teleurgesteld zijn over de eindscore. De Commissie kan hierin niet lezen dat de leerkracht hiermee heeft bedoeld dat de ouders hun zoon pushen om vwo te doen.

Het oordeel van de Commissie

De klacht is ongegrond.

Aanbevelingen van de Commissie

De Commissie beveelt het schoolbestuur aan een beleid te ontwikkelen dat erop is gericht dat de school het onderwijskundig rapport met ouders bespreekt en hen dit voor gezien laat ondertekenen voordat het rapport aan de school voor voortgezet onderwijs wordt gestuurd. Tevens beveelt de Commissie aan met de school in overleg te gaan en te bezien of 10-minutengesprekken (qua lengte) geschikt zijn voor het bespreken van het schooladvies.